

voorhelft of, behalve den rand, aan het uiteinde geheel donker gekleurd; in de tusschenruimten, aan de basis, wit, geelwit of rossig behaard; over het midden en naar het uiteinde met eenige, meer of minder duidelijke, dito vlekjes, zoo ook aan het uiteinde aldus behaard; soms ontbreken die vlekjes totaal; ook kan de lichte beharing, soms wat breed, langs den naad, tot aan het uiteinde doorloopen. Veelal is het midden van het halsschild veel donkerder dan de rest van het lichaam. Onderzijde geheel roodachtig of het geheele sternum donker gekleurd. Pygidium roodbruin, aan de basis en gedeeltelijk ook over het midden meer of minder licht behaard. Voor- en middelpooten licht roodgeel, achterpooten meer roodbruin. Sommige exemplaren zijn nagenoeg totaal lichtrood of geelrood.

Achterdijen sterk verbreed en aan de buitenzijde gewelfd; op den onderkant, tot het inleggen der schenen, gegroefd en nabij het uiteinde, aan den buitenrand, iets uitgebogen; daartegenover, aan den binnenkant, met een spitsen tand. Achterschenen ook tamelijk breed, het eerste tarslid gebogen. Middelschenen bij het ♂ aan den binnenrand van het uiteinde met een doorntje. Onderzijde en pooten fijn grauw behaard. Lengte ongeveer 2—3 mm.

Evenals chinensis L. en *ornatus* Bohem., moet ook deze soort tot het eigenlijke genus *Bruchus* L., en niet tot *Pachymerus* Thunb. of *Caryoborus* Schönh. gerekend worden (zie: Col. Neerl. III, p. 499).

Den Haag.

ED. EVERTS.

Acarologische Aanteekeningen LXXIII.

Rosensteinia nov. gen. NILS ROSEN VON ROSENSTEIN spreekt in zijn *Underrättelse om Barns Sjukdomar och deras Bote-medel*, Stockholm 1764, uitvoerig over den *acarus* = *Acarus siro* L. 1758 (= *Sarcoptes scabiei* L. autorum). — Dit genus behoort tot de *Canestriniidae*. Type *Rosensteinia sieversi* OUDMS. 1923; zie beneden.

Diagnose: Idiosoma langer dan breed, bijna vierhoekig

met driehoek vóór den vierhoek; huid taai, leérachtig¹⁾; geene scheidingslijn tusschen propodo- en hysterosoma; propodosoma zeer kort, met schildje, waarachter onmiddellijk de dwarsrij van 4 haren volgt, waarvan het binnenst paar korter dan het buitenst; gnathosoma voor het grootste gedeelte zichtbaar; hysterosoma met 4×4 haren en twee schouderborstels; pooten III en IV bij het ♀ en pooten IV bij het ♂ langer en slanker dan I en II; pooten III bij het ♂ het dikst van alle; alle pooten zonder klauwen, slechts met groote, ronde carunculae, waarop, bijna centraal, eene aanduiding van een rudimentair klauwtje. — De ventraalzijde kenmerkt zich doordat alle coxae contigu zijn, zoodat zij, daar ook epimera I tot een sternum vereenigd zijn eene hoefijzervormige figuur vormen. ♀ genitaalopening in dat hoefijzer; ♂ genitaalopening ver naar achteren; geen copulatiezuignappen. Ik zag geen klemtoestel, zooals bij *Rhizoglyphus* en *Canestrinia*; zie beneden.

Rosensteinia sieversi nov. sp. Hysterosomaharen alle korte borstel Laciniae exteriores der maxillicoxae membranous en over de mandibelscharen geslagen, evenals de „galea” der larven der *Erythraeidae*; laciniae interiores eveneens membranous, groot, met elkander vergroeid, achterwaarts omgeslagen, evenals bij de larven der *Erythraeidae* Tibiae I en II en alle tarsi met lang tasthaar. ♀ schildje klein, achter toegespitst (ogivaal); ♂ schildje groot, de heele ruimte vóór de dwarsrij van 4 haren dekkend.

Gevonden door SIEVERS in Puerto Cabello, Venezuela. Leeft op . . . ? Ik ontving 2 ♀ en 2 ♂ van het Museum te Hamburg.

Daar de bouw der maxillae zoo frappant dien der maxillae der larven der *Erythraeidae* nabootst, meen ik daaruit te moeten concludeeren, dat *Rosensteinia sieversi* met een gedeelte van haar gnathosoma door de huid van den gastheer heenbijt, zich lang daaraan vasthoudt, en lichaamsvocht (bloed) zuigt.

1) Door eene onhandigheid met mijn prepareermikroskoop ponsde ik twee ♀♀ te pletter; het dekglas kapot, de inhoud der diertjes door ecnige scheurtjes totaal er uit doch hun vorm bleef onveranderd!

Photia procustidis Berl. 1881. BERLESE zegt uitdrukkelijk „le ventose copulatrici che sono ellitiche, distante mezzo diametro l'una dall' altra, e dal margine posteriore del corpo” (in: Att. R. Ist. Ven. Sci. Lett. Art. s. 5, v. 7, p. 749). Hij herhaalt dat in zijne *Acar. Myr. Scorp. Ital.* 65. 9, 1892. Andere bijzonderheden in het eerste werkje vermeld, worden in het tweede verbeterd. Van de rugzijde zegt hij niets, beeldt haar ook niet af.

Photia bourgognei nov spec. Op eene veiling te Arnhem kocht ik o a een mikroskopisch preparaat met deze nieuwe soort. Het is van BOURGOGNE, Parijs 1857. Ik heb het balsempreparaat niet durven openen; het dekglas is te dik voor onderzoek met immersie, zoodat enkele détails niet waarneembaar zijn. Het diertje is bovendien sterk platgedrukt, zoodat de vorm te breed en de houding der pooten verkeerd is. Toch kan ik de volgende diagnose ervan geven.

Ma s. Lengte 488 μ . Vertikaalharen ver van elkander, sterke borstels. Binnenste der 4 haren van de propodosomatale dwarsrij submediaan, zeer kort, fijn, ver naar voren geplaatst, ongeveer tusschen de vertikaalharen en de buitenste. Deze zeer lang, 300 μ . De lange lateraalharen zijn beslist ventraal. Op diezelfde hoogte zijn, dorsaal, 4 kleine, fijne haartjes. Op de hoogte van den penis (het diertje is doorschijnend!) 2 dito; op de hoogte van den anus 2 dito. Bij *procustidis* zijn 8 haren aan den achterrand (4 zeer korte en 4 lange) in inkervingen aan de ventrale zijde ingeplant. Bij *Ph. bourgognei*, daarentegen, bevinden zich daar 10 haren (2 zeer korte en 8 lange); de 2 zeer korte dorsaal, de 8 lange in ventrale, submarginale inkervingen. Ventraal nog deze bijzonderheid, dat de beide anaalzuignappen klein zijn, rond, vlak bij elkander, doch minstens 2 \times hun diameter van den achterrand verwijderd.

Canestrinia javensis nov. spec. Hiervan bezit ik slechts eene Nympha III. Lengte v. h. idiosoma 375, grootste breedte 275 μ . Afgerond ruitvormig. Dorsaal. Vertikaalharen sterk, even lang als het zichtbare gedeelte van het gnathosoma. Schouderhaar kort, dik, staafvormig; daarachter, lateraal, een 320 μ lang, glad haar; daarachter

weer een kort, dik, staafvormig haar; submediaan 4 paar uiterst kleine haartjes; aan den achterrand 2 (schijnbaar 4) 400 μ lange gladde haren. Ventraal. Acht paar slappe haartjes, \pm even lang als of korter dan tarsus 1; achter den anus bevinden zich 2 aanhangsels, die er uit zien als de platte hang-mammae van eene negerin, op den tepel voorzien van een 400 μ . lang, glad haar (dorsaal zichtbaar; zie hierboven). Aan de laterale randen van dat gedeelte, wat men bij de *Oribatoidea* het camero-stoom zoude noemen, vind ik een S-vormig gebogen uitsteeksel (geen haar!), dat het gnathosoma vastklemt. Pooten. Femora, van boven gezien, zeer kort, omdat trochanter en genu beide aan de rugzijde van het femur ingeplant zijn en elkander daar bijna raken! Aan alle tarsen ventraal en distaal een doorntje. Carunculae ongeveer breed peer-vormig.

Ontvangen van Dr. D. MAC GILLAVRY te Amsterdam en door hem in de vloeistof gevonden, waarin *Coleoptera*, door zijn broeder, TH. H. MAC GILLAVRY gevangen in het koffieland Soember Pakel, Probolingo, Java.

Canestrinia macgillavryi nov. spec. Deze soort is van de vorige onmiddellijk te onderscheiden door de ronde carunculae, die soms eene neiging vertoonen, vijfhoekig te worden.

Nympha III. Lengte van het idiosoma 375, grootste breedte 280 μ . Afgerond ruitvormig. Dorsaal. Vertikaalharen klein; de buitenste haren van de dwarsrij op het propodosoma, de 2 lateraal- en de 2 achterrandharen lang, glad, iets korter dan het idiosoma; alle overige rugharen, 8 paar, zijn zeer klein. Ventraal. De 2 klemtoestellen (zie hierboven) zijn kort en slechts even gebogen. Verder vindt men 7 paar korte borsteltjes, die in hunne proximale helft spoelvormig verdikt zijn. Rondom den anus nog 5 paar haartjes en 2 zeer lange, die dorsaal zichtbaar zijn. Pooten als bij *C. javensis*.

Femina. Lengte van het idiosoma 500, grootste breedte 370 μ . Rond, doch yóóraan met een bijna driehoekig gedeelte achter het gnathosoma, en achteraan met een duidelijk ventraal aanhangend, scrotum-vormig gedeelte. Structuur granuleus, of wel schubbig. Dorsaal. Vertikaalharen sterk, ver van elkander, even lang als het

zichtbare gedeelte van het gnathosoma. De buitenste haren der dwarsrij van 4 op het propodosoma, de 2 lateraal- en de 4 achterrاندharen iets korter dan het idiosoma. De overige 8 paar rugharen zijn korte staafjes (niet alle even lang!). Ventraal. Klemtoestel zie bij Nph. III. De 2 laterale haren vóór de trochanteres III zijn kort en staafvormig. In het ruime veld vóór de genitaalopening 4 paar korte, stijve borstels. Rondom die opening 3 paar dito. Op het scrotum-vormige verlengstuk de aars, rondom welke 4 paar borstels, waarvan het voorste paar het langst. Pooten kort en dik; overigens als bij *C. javensis*.

Mas. Lengte van het idiosoma 430, grootste breedte 315 μ . Min of meer peervormig (steel naar voren), tusschen de pooten IV vierhoekig verlengd. Dorsaal als bij het ♀. Ventraal. Klemtoestel als bij ♀. De 2 lateraalharen vóór de trochanteres III zijn gewone borstels. Alle overige ventrale borstels zijn iets langer en slapper dan bij het ♀. Ter zijde van den anus 2 ronde groeven, waarin 2 stempelvormige copulatiezuignappen aangebracht zijn.

Ontvangen enz. als bij *C. javensis*.

Coleopterophagus megninii Berl. 1881. Deze soort vond ik onder de elytra van *Cetonia aurata* en *floricola* en vermeldde reeds eenige bijzonderheden ervan in het Tijds. Ent. v. 48, Verslagen p. LXXIX, Juli 1905, hoewel onder den naam van *Dermolichus chrysomelinus* KOCH. In de Ent. Ber. v. 6, n. 132, p. 185, meende ik met eene nieuwe soort te doen te hebben. Ik zie nu in, dat ik mij vergiste. Al mijne exemplaren behooren tot *C. megninii* BERL. 1881. Maar de afbeeldingen van BERLESE (Acar. Myr. Scorp. Ital. 1—9) zijn incorrect. Zoo teekent hij de scheidingslijn tusschen propodo- en hysterosoma in het midden afgebroken, op het propodosoma de vertikaalharen en de 4 van de dwarsrij in een zeshoek, de binnenste der 4 van de dwarsrij te dik en te lang, de achterrاندharen op veel te hooge voetstukken.

Rhizoglyphidae nov. fam. *Rhizoglyphus* CLAP. 1869 en verwanten breng ik onder in eene nieuwe familie.

Nanacaridae nov. fam. Voor *Nanacarus* OUDMS. 1902 (zie Ent. Ber. v. 6, n, 132, p. 182) en verwanten stel ik een nieuwe familie voor.

Mealiidae nov. fam. stel ik voor, om daarin het genus *Mealia* Trt. 1897 op te nemen.

Winterschmidtidae nov. fam. creër ik voor het genus *Winterschmidtia* nov. gen. (zie beneden) en verwanten.

Carpoglyphidae nov. fam. Voor *Carpoglyphus* ROBIN 1860 en verwanten richt ik deze familie op.

Nodipalpidae nov. fam. is, om daarin het genus *Nodipalpus* KARPELLES 1893 op te nemen. Zie Ent. Ber. v. 6, n. 132, p. 182.

De diagnosen van deze familiën volgen in eene binnen kort verschijnende determineertabel.

Genus Scatoglyphus Berl. 1913 (in: Redia, v. 9, p. 104). „Characteres generis *Homopus*, sed unguis pedum ut in gen. *Tyroglyphus*”. Type *Scatoglyphus polytrematus* BERL. 1913.

CANESTRINI heeft in zijn werk I Tyroglyphidi, p. 6, 8, 9, 1888, de stelling verdedigd, dat de genera *Dermacarus* HALLER 1879 en *Labidophorus* KRAM. 1877 in het vervolg *Homopus* KOCH 1842 heeten moesten. Maar *Homopus* is reeds gepreoccupeerd (DUM. BIBR. 1835) en bovendien zijn de genera thans weer gescheiden en in de gensemde familie der *Glycyphagidae* ondergebracht.

De diagnose, die BERLESE van de type geeft, is veel te kort en te onduidelijk. Zulke diagnosen zijn voor de wetenschap zoo goed als waardeloos.

„Pedum unguis ut in gen. *Tyroglyphus*” zegt ons ten minste, dat wij het genus tot de *Tyroglyphidae* rekenen moeten.

Gelukkig geeft BERLESE in zijne tab. II, fig. 19, a, b, c, d, goede afbeeldingen, waaruit wij disteleeren, dat het diertje het meest op *Tyroglyphus wasmanni* MONIEZ 1892 gelijk, doch zich daarvan onderscheidt door volledige coxaalplaten III; bovendien bezit het ♀ achter den aars een rond schildje.

N.B. Volledige coxaalplaten zijn bij *Acaridiae* tot dusverre nog niet gevonden!

Genus Rhizoglyphus Clap. 1869. Algemeen wordt aangegeven, dat de ♂♂ aan tarsus IV geen zuignappen bezitten. Dat is wèl het geval, ook bij de heteromorphe; maar zij zijn, hoewel zeer groot, zeer doorzichtig en bovendien zóó vreemd geplaatst, dat er meestal slechts één zichtbaar is.

Een propodosoma-schildje is aanwezig, zoomede 2 lancetvormige haren dorsaal en distaal aan alle tarsen. CLAPARÈDE zag deze lancetharen reeds 1869. BERLESE, *Acar. Myr Scorp. Ital.* 79. 5 beeldt het schildje af, doch niet de lancetharen. MICHAEL zag geen van beiden!

Petzschia nov. gen. E. H. PETZSCH schreef *Dissertatio de scabie viva, Wittenbergae* 1767.

Diagnose: *Tyroglyphus*-achtig; structuur glad; mandibels schaarvormig; ambulacra slechts uit eenen klauw bestaande; propodosoma met schildje en met de gewone 4 paar haren; met scheidingslijn; pooten kort en dik, zonder doorns; ♀ onbekend; ♂ met zuignappen bij den aars en aan tarsi IV; habitus als *Ceroglyphus* VITZTHUM 1919, maar met 2-ledige palpen. Type *Petzschia gibba* OUDMS. 1923 (zie beneden).

Valmontia nov. gen J. Ch. VALMONT DE BOMARÉ schreef zijn: *Dictionnaire raisonné d'histoire naturelle* 1765. 5 deelen, nog steeds van waarde.

Diagnose: *Tyroglyphus*-achtig; structuur glad; mandibels schaarvormig; ambulacra slechts met eenen klauw; propodosoma zonder schildje, maar met 6 paar haren; met geleidingslijn; pooten kort en dik, zonder doorns. — Type *Volmontia mira* OUDMS. 1923, zie beneden.

Winterschmidtia nov. gen. A. H. WINTERSCHMIDT beschrijft in zijn werkje *Abbildung und Beschreibung einer Stubenfliege mit vielen sehr kleinen Insekten geplagt, de bekende Anoeetus muscarum* L.

Diagnose. *Tyroglyphus*-achtig; ambulacra met caruncula, waarop een klauw dorsaal op het einde der caruncula ingeplant is; met schildje; met scheidingslijn; epimera I tot sternum vereenigd; ♀ met genitaalopening tusschen coxae IV en dorsaal copulatiebuisje; ♂? — Type *Suidasia* (?)

hamadryas VITZTHUM 1923 (in: Arch. Nat. v. 89, Abt. A. Heft. 2, p. 156.

Aphelenia nov. gen. VALMONT DE BOMARÉ 's Dictionnaire (zie hierboven) werd door H. VON APHELEN vertaald 1767—1770: Den almindelige Naturhistorie, i Form af et Dictionnaire.

Diagnose. *Tyroglyphus*-achtig; structuur granuleus; mandibelschaarvormig; ambulacra met caruncula, waarop een klauwtje ingeplant is; propodosoma met schildje; epimera I tot sternum vereenigd; scheidingslijn aanwezig; dorsale haartjes zeer klein; ♀ zonder copulatiebuisje; ♀ genitaalopening lang, tusschen coxae III en IV; ♂ met zuignappen bij den aars en aan de tarsi IV. — Type *Aphelenia medanensis* OUDMS. 1923; zie beneden.

Pontoppidania nov. gen. ERIC PONTOPPIDAN beschrijft in zijn Danske Atlas, 1ste Tome, Kjöbenhavn 1763 ook eenige *Acari*. Naar hem noem ik een nieuw genus met *Tyroglyphus littoralis* HALBERT 1920 (in: Proc. Irish Acad. v. 35, sect. B, no. 7, p. 136, t. 22, f. 20 a-d) als type.

Diagnose: *Tyroglyphus*-achtig; structuur glad; mandibelschaarvormig; ambulacra met caruncula, die de flinke klauw draagt; geen schildje; scheidingslijn duidelijk; ♂ met zuignappen bij den aars en met ééne zuignap op tarsus IV.

Deze laatste bewering van HALBERT moet nog door nadere onderzoekingen gestaafd worden. Ik vond aanvankelijk bij *Rhizoglyphus* ♂ ook slechts ééne zuignap, maar later twee. Die tweede is echter naar den beschouwer toe gekeerd en niet gemakkelijk waarneembaar, omdat beide zuignappen volmaakt doorzichtig zijn.

Tyroglyphus deliensis nov. spec. behoort tot de *putrescentiae*-groep. In het oog vallend zijn 4 inbochttingen van het propodosoma boven de coxae I en II, zoodat deze zelfs gedeeltelijk zichtbaar zijn. Het pseudostigmataalorgaan boven coxae I ligt geheel bloot; het is vreemd vertakt.

Arnhem.

A. C. OUDEMANS.
